

पोलीस बलातील अधिकारी / कर्मचारी आणि
त्यांचे कुटुंबातील व्यक्ती यांच्यासाठी महाराष्ट्र
पोलीस कुटुंब आरोग्य योजना
राबविण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग

शासन निर्णय, क्रमांक : पीडब्ल्यूएफ-१२०४/१४३/प्र.क्र.२/भाग-३/पोल-७,
 मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२, दिनांक २८ जुलै, २००६.

- वाचा :- १) शासन निर्णय, गृह विभाग, क्रमांक-पीडब्ल्यूएफ-१२०४/१४३/प्र.क्र.२/पोल-७,
 दिनांक २ डिसेंबर, २००५.
- २) शासन पुरकपत्र, गृह विभाग, क्रमांक पीडब्ल्यूएफ-१२०४/१४३/प्र.क्र.२/पोल-७,
 दिनांक ६ फेब्रुवारी, २००६.
- ३) शासन निर्णय, गृह विभाग, क्र.पीडब्ल्यूएफ-१२०४/१४३/प्रक्र-२/भाग-३/पोल-७,
 दिनांक २८ जुलै २००६.

प्रस्तावना :- महाराष्ट्र राज्याच्या पोलीस दलातील अधिकारी / कर्मचारी व त्यांच्यावर
 अवलंबून असलेल्या कुटुंबातील व्यक्ती यांच्याकरिता महाराष्ट्र राज्य पोलीस कुटुंब आरोग्य
 योजना राबविण्यास शासन निर्णय क्रमांक - पीडब्ल्यूएफ-१२०४/१४३/प्र.क्र-२/पोल-७,
 दिनांक २ डिसेंबर २००५ अन्वये मान्यता देण्यात आलेली आहे. या योजनेची अंमलबजावणी
 करण्यासाठी उपरोक्त अनुक्रमांक २ येथे नमूद केलेल्या शासन निर्णयान्वये निधी उपलब्ध करून
 देण्यात आला आहे. याशिवाय वरील अनुक्रमांक तीन येथे नमूद केलेल्या शासन निर्णयान्वये
 स्वीय प्रपंची खाते उघडण्यास मान्यता देण्यात आलेली आहे. स्वीय प्रपंची खाते उघडण्यास
 मान्यता देतांना महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य व वित्त विभाग यांनी सुचविलेल्या सूचना
 विचारात घेऊन वरील अनुक्रमांक १ येथील शासन निर्णयात सुधारणा करण्याची आवश्यकता
 होती. वरील अनुक्रमांक १ येथील शासन निर्णयात करावयाच्या सुधारणा विचारात घेऊन सर्व
 समावेशक आदेश निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

२१/१०/०६ दिनांक २००६/११/६१६२४३३००१

शासन निर्णय : वरील बाबींचा सर्वांगीण विचार करून शासन वरील संदर्भात नमूद केलेले आदेश व पूरकपत्र अधिक्रमित करून "महाराष्ट्र राज्य पोलीस कुटुंब आरोग्य योजना" पुढीलप्रमाणे राबविण्यास मान्यता देत आहे :-

१. या योजनेस "महाराष्ट्र पोलीस कुटुंब आरोग्य योजना " या नावाने संबोधण्यात यावे.

२. या योजनेतर्गत लाभ घेण्यासाठी राज्य पोलीस दलातील सर्व प्रवर्गातील अधिकारी/कर्मचारी यांच्यासह त्यांच्यावर अवलंबून असलेल्या, महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) अधिनियम, १९६१ मधील नियम २ (३) मधील ' कुटुंब ' या संज्ञेअंतर्गत समाविष्ट असणा-या व्यक्ती पात्र राहतील.

३. या योजनेनुसार पात्र होणा-या व्यक्तीस, करारात अंतर्भूत असलेल्या खाजगी रुग्णालयात आंतररुग्णालयीन औषधोपचार घेण्यासाठी, त्रयस्थ पक्ष प्रशासक ओळखपत्रे देतील. मात्र संबंधित घटक प्रमुख देण्यात आलेली ओळखपत्रे पात्र व्यक्तींना दिली आहेत याची खात्री करून घेतील.

४. या योजनेची अंमलबजावणी करण्यासाठी कर्मचा-यांना देण्यात येणा-या ओळखपत्राचा खर्च त्रयस्थ पक्ष प्रशासकास देण्यात येणा-या सेवाशुल्कातून भागविण्यात येईल.

५. या योजनेखाली देण्यात येणा-या ओळखपत्राचा संबंधित घटक प्रमुखांनी सतत आढावा घेऊन बदली किंवा सेवानिवृत्ती, मृत्यू, बडतर्फी इत्यादि कारणांमुळे सेवेतून मुक्त झालेले कर्मचारी यांची नावे लाभार्थी यादीतून कमी करण्याची आणि बदलीने आलेले नवीन व नवनियुक्त कर्मचारी यांना या योजनेचा लाभ देण्याची कार्यवाही करावी.

स्पष्टीकरण:- या योजनेतर्गत पोलीस दलातील कोणत्याही प्रवर्गातील अधिकारी/ कर्मचारी रजेवर असल्यास किंवा त्यास निलंबित केले असल्यास तो व त्यांचे कुटुंबिय लाभ घेण्यास पात्र राहतील.

६. या योजनेतर्गत, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय, क्र.एमएजी २००५/प्र.क्र.१/आरोग्य-३ , दि.१९/३/२००५ अन्वये, शासनाने निश्चित केलेल्या २७

आकस्मिक व ५ गंभीर अशा एकूण ३२ आजारांवर आंतररुग्णालयीन औषधोपचार विनामुल्य देण्यात येतील. वरील शासन निर्णयात अंतर्भूत असलेल्या ३२ आजारांचे व्यतिरिक्त जर काही आजार अंतर्भूत केले किंवा त्यातून काही आजार कमी केले तर या योजनेत त्याप्रमाणे बदल झाला आहे असे समजण्यात यावे.

७. या योजनेतर्गत पोलीस बलातील अधिकारी / कर्मचारी व त्यांच्यावर अवलंबित व्यक्ती यांना जे विनामुल्य औषधोपचार दिले जाणार आहेत त्या अनुषंगाने होणा-या खर्चाची रक्कम केंद्र शासन आरोग्य योजनेतर्गत (C.G.H.S.) विहित केलेल्या खर्चापेक्षा अधिक असणार नाही.

८. या योजनेची अंमलबजावणी करण्यासाठी पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य व पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई हे त्यांचे कार्यक्षेत्र विचारात घेऊन त्रयस्थ पक्ष प्रशासक (Third Party Administrator) नेमतील आणि प्रशासकास दरमहा प्रत्येक कुटुंबामागे रु.५/- याप्रमाणे किंवा स्पर्धात्मक निविदानुसार येणारी किंमत विचारात घेऊन दोहोपैकी जे कमी असेल इतके सेवाशुल्क देतील. या संदर्भात होणारा खर्च प्रधान शिर्ष "२०५५-पोलीस, ००१, संचालन व प्रशासन (००) (०१) पोलीस निरीक्षणालय- (२०५५ ००१४)- १२- व्यावसायिक व विशेष सेवा" आणि "२०५५- पोलीस १०८, राज्य मुख्यालय पोलीस (०१), पोलीस आयुक्तांचे कार्यालय, बृहन्मुंबई (२०५५ ००७९) (०१)(०१) आस्थापना - १२, व्यावसायिक व विशेष सेवा" या खाली वेळोवेळी केल्या जाणाऱ्या तरतुदीतून भागविण्यात यावा.

९. पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य व पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई, रुग्णालय आणि त्रयस्थ पक्ष प्रशासक, वरील अ.क्र.२ नुसार पात्र व्यक्तींना वरील अ.क्र.६ मध्ये दर्शविण्यात आलेल्या आजारावर विनामुल्य औषधोपचार देणेबाबत निवडक खाजगी रुग्णालयाशी वेळोवेळी त्रिपक्षीय करार करतील. या करारात पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य व पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांच्यासह संबंधित त्रयस्थ पक्ष प्रशासक आणि खाजगी रुग्णालय यांनी पार पाडावयाची जबाबदारी आणि कर्तव्ये यांचा स्पष्ट उल्लेख करण्यात येईल.

पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांनी यापूर्वी त्रयस्थ पक्ष प्रशासक आणि रुग्णालय यांच्याशी तीन वर्षाकरिता केलेला करार वैध मानण्यात यावा. मात्र या करारात वरील अ.क्र.६ मध्ये दर्शविण्यात आल्याप्रमाणे आजाराबाबत तरतूद करण्यात यावी.

१०. या योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य व पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांचे अधिनस्त असलेल्या अधिकारी/कर्मचारी यांची संख्या लक्षात घेऊन एक वेळची बाब म्हणून एकूण रुपये ७.५ कोटी शासकीय अनुदान शासन देईल. सदर रक्कम यथास्थिती अधिदान व लेखा अधिकारी/कोषागार अधिकारी यांच्या कार्यालयाकडून रितसर देयक सादर करून काढून घेऊन ती पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य आणि पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांच्या नावे या योजनेची अंमलबजावणी करण्यासाठी उघडण्यात येणा-या स्वीय प्रपंची लेखामध्ये जमा करण्यात येईल. त्यानंतर पोलीस महासंचालक व पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई, यांजकडून मागील वर्षी सार्वजनिक आरोग्य विभागाने विहित केलेल्या २७ आकस्मिक व ५ गंभीर आजाराच्या बाबतीत मंजूर करण्यात आलेली प्रतिपूर्तीची रक्कम विचारात घेऊन, प्रधान शिर्ष "२०५५-पोलीस, ००१, संचालन व प्रशासन (००) (०१) पोलीस निरीक्षणालय- (२०५५ ००१४)- ०१ वेतन" आणि "२०५५- पोलीस १०८, राज्य मुख्यालय पोलीस (०१), पोलीस आयुक्तांचे कार्यालय, बृहन्मुंबई (२०५५ ००७९) (०१)(०१) आस्थापना ०१ वेतन" या बाबी खाली प्रत्येक वर्षी तरतूद करण्यात येईल. वरीलप्रमाणे केलेल्या तरतुदीतून संपूर्ण वर्षाकरिता अधिदान व लेखा अधिकारी यांना महाराष्ट्र कोषागार नियमावलीतील नमुना क्र.२८ नुसार देयके सादर करून संपूर्ण वर्षाचा खर्च भागविण्यासाठी आवश्यक असलेली तरतूद काढण्यात येईल व सदरहू रक्कम पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई व पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांच्या नावे भारतीय रिझर्व्ह बँकेत उघडण्यात येणा-या स्वीय प्रपंची खात्यात त्यांच्या आवश्यकतेनुसार जमा करण्यात येईल.

११. पोलीस दलातील अधिकारी/ कर्मचारी व त्यांचे कुटुंबिय यांना या योजनेतर्गत विनामुल्य औषधोपचार उपलब्ध करून देणे अपेक्षित असल्यामुळे, त्रयस्थ पक्षीय करारात अंतर्भूत असलेल्या, खाजगी रुग्णालयाने पोलीस अधिकारी /कर्मचारी व त्यांचे कुटुंबिय

यांच्याकडून कोणतीही रक्कम वसूल करू नये. पोलीस दलातील अधिकारी/कर्मचारी वा त्यांच्या कुटुंबातील सदस्याने रुग्णालयात जाऊन आंतररुग्णालयीन औषधोपचार घेतल्यानंतर झालेल्या खर्चाची नियमानुसार वैद्यकीय प्रतिपूर्ती सुलभतेने होण्यासाठी आवश्यक असलेल्या सर्व विहित नमुन्यावर शासकीय कर्मचा-यांची स्वाक्षरी रुग्णालय सोडण्यापूर्वी रुग्णालयातच घेण्यात येईल.

१२. या योजनेतर्गत सभासदाने विनाखर्च औषधोपचार घेतल्यानंतर, वैद्यकीय प्रतिपूर्तीसाठी आवश्यक असलेले सर्व विहित नमुने भरून व त्यावर शासकीय कर्मचारी व वैद्यकीय अधिका-यांची स्वाक्षरी झालेल्या औषधोपचाराच्या खर्चाच्या देयकासह सर्व विहित नमुने संबंधित त्रयस्थ पक्ष प्रशासकाकडे पाठवेल. रुग्णालयाने पाठविलेली कागदपत्रे व औषधोपचारांचे देयकाची तपासणी करून लावण्यात आलेले शुल्क (Charges) योग्य असल्याची खात्री करून, देयक व तत्सम कागदपत्रे त्रयस्थ पक्ष प्रशासक पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य / पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांना सादर करतील. त्रयस्थ पक्ष प्रशासकाने सादर केलेली, कागदपत्रे योग्य असल्याची खात्री झाल्यानंतर पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य / पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई औषधोपचाराच्या देयकाची रक्कम संबंधित रुग्णालयास धनादेशाद्वारे अदा करतील.

१३. सदर योजनेतर्गत पोलीस दलातील व त्यांच्या कुटुंबियाने विनामूल्य औषधोपचार घेतल्यानंतर झालेल्या वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती सुलभतेने लवकर होण्यासाठी प्रतिपूर्तीसाठी आवश्यक असलेल्या कागदपत्रांवर वैद्यकीय अधीक्षक/जिल्हा शल्य चिकित्सक/पोलीस रुग्णालयाचे पोलीस सर्जन प्रतिस्वाक्षरी करण्यास सक्षम राहतील.

१४. महाराष्ट्र वैद्यकीय देखभाल अधिनियमाखाली निर्गमित केलेल्या आदेशाप्रमाणे सध्या विभाग प्रमुखांना रु.४०,०००/- इतक्या रक्कमेपर्यंत वैद्यकीय प्रतिपूर्ती मंजूर करण्याचे अधिकार आहेत. तथापि, पोलीस अधिकारी/कर्मचा-यांना याबाबतीत खर्चाची कोणतीही मर्यादा न घालता वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती मंजूर करण्याचे पूर्ण अधिकार पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य व पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांना राहतील.

१५. प्रशासकाकडून प्राप्त झालेली खाजगी रुग्णालयाची देयके पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य व पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांच्याकडून घरील परिच्छेदात नमूद केलेल्या प्राधिकार्याकडे प्रतिस्वाक्षरीसाठी पाठविण्यात येतील. ही देयके प्रतिस्वाक्षरीत करून मिळाल्यानंतर सदरहू देयके मंजूर करण्याची कार्यवाही पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य व पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई हे करतील. मंजूर करण्यात आलेल्या देयकांचे योग्य लेखांकन महाराष्ट्र वित्त व लेखा सेवेतील अधिकारी / कर्मचा-यांच्या सहाय्याने, पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य व पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई करतील. पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य व पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांनी पारित केलेली देयके नियमित लेखा परिक्षणाच्यावेळी लेखा परिक्षित होतील.

१६. पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य व पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांचे नावे उघडण्यात आलेले स्वीय प्रंपची खाते वर्षाच्या शेवटी 'निरंक' शिल्लकेवर बंद करण्याची व खात्यातून खर्च झालेल्या रक्कमेची प्रधान शिर्ष "२०५५-पोलीस, ००१, संचालन व प्रशासन (००) (०१) पोलीस निरीक्षणालय- (२०५५ ००१४)- ०१ वेतन" आणि "२०५५- पोलीस १०८, राज्य मुख्यालय पोलीस (०१), पोलीस आयुक्तांचे कार्यालय, बृहन्मुंबई (२०५५ ००७९) (०१)(०१) आस्थापना ०१ वेतन" बाबीसमोर नोंद घेण्यासाठी आवश्यक असलेली सर्व कार्यवाही पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य व पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई करतील व शासन निर्णयातील परिच्छेद क्र. ६ मध्ये अंतर्भूत असलेल्या आजारावरील प्रतिपूर्ती मंजूर करण्यासाठी आवश्यक असलेली रक्कम परिच्छेद क्र. ९ मधील विहित पद्धतीचा अवलंब करून कोषागारातून काढतील.

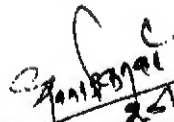
१७. या योजनेची अंमलबजावणी करतांना दुरुपयोग झाल्याचे निदर्शनास आल्यास, करारात अंतर्भूत असलेल्या व्यक्तीच्या बाबतीत करारातील तरतुदीनुसार कार्यवाही करण्यात येईल. तसेच शासकीय कर्मचा-यांच्या बाबतीत त्यांच्या सेवाशर्तीनुसार योग्य ती कार्यवाही करण्यात येईल.

१८. ही योजना दिनांक २-१२-२००५ पासून लागू राहिल. या योजनेपूर्वी घेतलेल्या औषधोपचाराची प्रतिपूर्ती शासनाच्या सध्याच्या अस्तित्वात असलेल्या सर्वसाधारण आदेशाप्रमाणे /नियमाप्रमाणे करण्यात येईल.

१९. या संदर्भात होणारा खर्च मागणी क्रमांक बी-१ "२०५५-पोलीस, ००१, संचालन व प्रशासन (००) (०१) पोलीस निरीक्षणालय- (२०५५ ००१४)- ०१ वेतन" व "१२, व्यावसायिक व विशेष सेवा" आणि "२०५५- पोलीस १०८, राज्य मुख्यालय पोलीस (०१), पोलीस आयुक्तांचे कार्यालय, बृहन्मुंबई (२०५५ ००७९) (०१) (०१) आस्थापना ०१ वेतन " व "१२, व्यावसायिक व विशेष सेवा" या लेखाशिर्षाखाली करण्यात येणाऱ्या तरतुदीतून भागविण्यात यावा.

२०. हा शासन निर्णय वित्त विभागाने त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.२७ / ०६/ ध्यय-७, दि.२४-१-२००६, अनौपचारिक संदर्भ क्र. ५२१/अर्थोपाय, दिनांक १-२-२००६, सार्वजनिक आरोग्य विभाग यांचा अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ९९/०६/आरोग्य-३, दिनांक २८-३-२००६ व महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य, (ले. व ह.) यांनी अनौपचारिक संदर्भ क्र. टी.एन./सीएच/II/पीएलए/युओआर/५२३, दिनांक ३०-६-२००६ व वित्त विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्र. २१४/कोषागार-५, दिनांक २-७-२००६ अन्वये दिलेल्या सहमतीस अनुसरून निर्गमित करण्यांत येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(अ. न. नाडिकनवरे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन, गृह विभाग.

प्रति,

मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव,

मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,

मा.उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव,

महालेखापाल-१, महाराष्ट्र (लेखा परिक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई.

महालेखापाल-२, महाराष्ट्र (लेखा परिक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता), नागपूर.

पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई.

व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य पोलीस गृहनिर्माण व कल्याण
महामंडळ, वरळी, मुंबई.

सर्व पोलीस आयुक्त, आयुक्तालये,

सर्व पोलीस अधिक्षक,

सर्व पोलीस घटक प्रमुख,

अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.

निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.

सर्व सह सचिव/उपसचिव/अवर सचिव /कार्यासन अधिकारी, गृह विभाग,
मंत्रालय, मुंबई-३२.

वित्त विभाग (व्यय-७/अर्थसंकल्प-१०/अर्थोपाय/विनियम/कोषागार-५), मंत्रालय, मुंबई-३२.

निवड नस्ती (पोल-७).